

НЭГ. ТӨСЛИЙН ТАНИЛЦУУЛГА

Төслийн нэр: Улаан чулуутын алевро-элсэн чулууны ордыг ашиглах төсөл
Төслийн дугаар: 2023
Төслийн байршил: Улаанбаатар хотын Сонгинохайрхан дүүргийн 36-р хорооны нутаг дэвсгэрт хэрэгжинэ.
Төсөл хэрэгжүүлэгч: "Ялгуусан" ХХК
Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011029034
Регистрийн дугаар: 2112663
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-016793
Төсөл хэрэгжүүлэгчийн хаяг: Улаанбаатар хот, Баянгол дүүрэг, 5-р хороо, Жалханз хутагт Дандинбазарын гудамж, Өөрийн байранд

Төслийн байршил: "Улаан чулуут" алевро-элсэн чулууны орд нь Улаанбаатар хотын баруун хэсэг Толгойтоос хойш 7 км зайд, Бага Нарангийн амны зүүн уул Толгой уулын урд үзүүрт оршино (Зураг №1).

Энэ газар нь нийслэлийн баруун хойд хэсэгт Улаан чулуутын хог боловсруулах үйлдвэрээс 2 км зайд, нийслэлийн төв цэгээс 15 км-ийн зайд тус тус байрлана. Тус хайрга олборлох газрын хил хязгаарыг тогтоосон 01 дүгээр булангийн цэг нь Наран толгойн зүүн хойно шороон замаас баруун тийш 200 м, зүүн хойд зүгт 180 м, жалгаас баруун тийш 190 м, шарилын газраас 40 метрт, 02-р цэг нь 1463.6 тоот өндөрлөгийн хойно, оройгоос зүүн урд зүгт 700 м, жалгаас баруунтийш 180 м, зүүн тийшээ 430 м.шарилын газраас зүүн хойд зүгт 210 метрт уулын хажуу энгэр дээр, 03 дугаар цэг нь Ханх толгойн, 1611.0 урд, уулын оройгоос зүүн хойш 130 м, урагшаа 40 м, жалгаас баруун тийшээ 200 м, зүүн тийшээ 320 метрт уулын өвөр энгэр дээр, 04 дүгээр цэг нь Хөх хөтлийн давааны дэргэд жалгаас зүүн тийшээ 95 м, уулын оройгоос урагшаа 650 м, шороон замаас хойшоо 50 м, айлуудаас баруун тийшээ 1300 метрт, шороон замын хойно тэгш газарт тус тус байна.

"Ялгуусан" ХХК-ийн MV-016793 тусгай зөвшөөрөлтэй 67.79 га талбай нь байр зүйн зургийн L-48-10 хавтгайд орших ба булангийн эргэлтийн цэгүүдийн газар зүйн солбицол нь:

Хүснэгт №1 Булангийн эргэлтийн цэгүүдийн газар зүйн солбицол

№	Хойд өргөрөг	Зүүн уртраг	Талбайн нийт хэмжээ
1	47° 57' 36.77"	106° 46' 25"	67.79 га
2	47° 58' 01.78"	106° 46' 25"	
3	47° 58' 01.77"	106° 47' 07.34"	
4	47° 57' 36.77"	106° 47' 07.34"	

**ХОЁР. ТӨСӨЛ ХЭРЭГЖИЖ БУЙ НУТГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, НИЙГЭМ ЭДИЙН
ЗАСГИЙН ТӨЛӨВ БАЙДЛЫН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА**

№	Үзүүлэлтүүд	Утга
1	Уур амьсгал	Улаанбаатар хот нь Хэнтийн нурууны урд үзүүр болох Баянзүрх, Богд хан, Сонгинохайрхан, Чингэлтэй хайрхан уулсаар хүрээлэгдсэн бөгөөд Туул, Сэлбэ голуудын бэлчир хөндийд, далайн түвшнөөс дээш дунджаар 1350 м өндөрт оршдог. Нийт 4.704.4 м ² нутагтай. Улаанбаатар хотын уур амьсгал нь сэрүүн бүсийн эх газрын уур амьсгалын эрс тэс шинж чанарыг илэрхийлсэн тодорхой ялгарсан жилийн дөрвөн улиралтай, өвөл нь хүйтэн, үнэмлэхүй бага температур нь -49°С (1954 оны 2 дугаар сард) хүрдэг, үнэмлэхүй их температур нь 39,5°С (2005 онд) хүрдэг үнэмлэхүй их бага температурын ийм их зөрөө дэлхийн аль ч улсын нийслэлд гардаггүй бизээ. Жилийн дундаж температур нь -3°С, хамгийн хүйтэн I сарын температур -26°С байх бөгөөд -30°С -аас доош хүйтрэх өдрийн тоо жилд 40 орчим байна. Цасан бүрхэвч XI сарын 10-ны үед тогтож III сарын хорьд хүртэл 130 орчим хоног 1.8 см орчим зузаан цастай байна. Ууландаа цасны зузаан их, цасан шуургатай өдөр жилдээ 10 орчим байдаг байна.
2	Геологийн тогтоц	2009 оны 07 дугаар сард "Ялгуусан" ХХК-ийн хүсэлтээр геологич Ш.Доржсүрэн нар тус компанийн эзэмшдэг 14533Х тусгай зөвшөөрлийн талбайд Улаан чулуут хэмээх алевро-элсэн чулууны орд газрын эрэл хайгуулын ажил хийж нөөцийг ЭБМЗ-өөр батлуулжээ. Тус талбай нь Туул голын хөндийн хойд талаар тархсан дунд палеозойн настай терриген-тунамал хурдас дунд байрлана. Геологийн тогтоцын хувьд энгийн нэгэн төрлийн чулуулаг юм.
3	Агаарын чанар	Улаанбаатар хот нь хөл хөдөлгөөн ихтэй, тус авто зам нь жилийн дөрвөн улиралд байнгын ачаалалтай байдаг бөгөөд автомашины хөдөлгөөнөөс ялгарах хорт хий цэгэн эх үүсвэртэй агаарын бохирдол үүснэ. Мөн автомашины хөдөлгөөн, газар шорооны ажлын үед машин тоног, төхөөрөмжийн дуу чимээ, чичиргээ бага зэрэг Үүснэ. Энэхүү нөлөөлөл нь хүн, амьтанд ихээр нөлөөлөхгүй ба нөлөөллийн үргэлжлэх хугацаа нь харьцангуй бага байна.
4	Хөрсөн бүрхэвч	Төсөл хэрэгжих талбай нь Монгол орны хөрс-газарзүйн мужлалын хувьд Хангайн их мужийн Хэнтийн муж 39-р тойрог буюу Хэнтийн захын тойрогт хамрагдаж байна. Төсөл хэрэгжих талбайн хөрсөн бүрхэвч дунд зэргийн эвдрэлтэй, замын нөлөөлөлд өртсөн.
5	Ургамал	Судалгааны талбай нь ургамал газарзүйн мужлалаар Евро-Азийн хээрийн муж, Дагуур Монголын хээрийн хошуу, Дундад Халхын хээрийн тойрог, Өнжүүлийн дүүрэгт хамаарагдана (Юнатов, 1977 он). Судалгааны

		<p>талбай нь уулын хээрийн бүсэд хамаарах 2 бүлгэмдлээс бүрдэнэ. Ургамалжлын зүйлийн хувьд 17 овгийн 30 төрлийн нийт 33 зүйл ургамал бүртгэгдсэн. Эдгээр ургамал нь амьдралын хэлбэрийн хувьд мод-1, сөөг-2, сөөгөнцөр-1, сөөгөнцөрлөг-2, олон наст өвс-27 зүйл ургамал тус тус тэмдэглэгдэв.</p> <p>Судалгаа гүйцэтгэсэн замын дагуу ургамал нөмрөг замын нөлөөлөлд өртөж бага болон дунд зэрэг доройтсон байна. Ургамлын арвийн үнэлгээний хувьд дэд зонхилогч ургамлууд нь сор1, бусад зүйл ургамлууд нь зр, зо1 үнэлгээтэй байна. Ерөнхий тусгаг бүрхэцийн ихэнх хувийг олон наст өвслөг ургамлууд бүрдүүлж, ургамлын ташинга үүсгэх байдлаар нь үзвэл сөөг, сөөгөнцөр дээд дэд, сөөгөнцөрлөг болон олон наст өвслөг ургамал дунд дээд, хагд өвснүүд доод дэд ташингийг бүрдүүлж байна. Ургамлын дундаж өндрийн хувьд олон наст өвслөг ургамал 9.4 см, сөөг 8.5 см. Ургац 114.3-135.2 кг/га байна.</p>
6	Гадаргын ус	<p>Сав газрын нэгдсэн менежментийг төлөвлөн хэрэгжүүлэхэд Монгол орны гол мөрний ангилал чухал ач холбогдолтой бөгөөд энэ зорилгод нийцүүлэн Г.Даваа (2004 он) манай орны уур амьсгал, байгалийн бүс бүслүүрийн онцлогийг харгалзан гол мөрнийг сав газрын дүрс зүйн хэмжээнээс хамааруулах бус урсацын хэмжээгээр ангилсан ангиллын дагуу Туул гол нь томоохон голын зэрэглэлд багтана.</p>
7	Гүний ус	<p>Тухайн бүс нутгийн шинж төрхтэй гидрогеологийн нөхцөлийг илэрхийлж буй газрын доорхи усны тархалт, бүрэлдэн тогтолтын ерөнхий байдал болон геологийн тогтоцын өвөрмөц онцлогыг үндэслэн, судалгааны дэвсгэр талбайн хүрээнд гидрогеологийн давхарга зүйн хувьд дараах биеэ даасан уст үе давхарга, газрын доорхи усны бусад хуримтлал, бөөгнөрлийг ялгаж байна. Үүнд:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Аллювийн гарал үүсэлтэй орчин үеийн сэвсгэр хурдасны зузаалаг дахь уст үе давхарга. * Доод-дунд девоны настай бялхмал-тунамал чулуулгийн массив дахь алаг цоог тархалттай газрын доорх ус.
8	Амьтан	<p>Төсөл хэрэгжиж буй газар нутаг нь газар зүйн мужлалаар Монголын хээрийн ба ойт хээрийн дэд мужийн Монгол Дагуурын тойрогт хамаарна.</p>

**ГУРАВ. ТӨСЛИЙН ГОЛ БОЛОН БОЛЗОШГҮЙ СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТОВЧ
ТОДОРХОЙЛОЛТ**

№	Үзүүлэлтүүд	Утга
1	Агаар орчин	Үйл ажиллагааны үед болон овоолго, авто тээврийн зам зэргээс салхины үйлчлэлээр тоос, шороо хийсч агаар орчныг бохирдуулна.
2	Хөрсөн бүрхэвч, газрын гадарга, хэвлий	Хөрс хуулалт, овоолго, ажилтнуудын түр амьдрах байр зэрэг бүхий л үйл ажиллагаанаас хөрсөн бүрхэвчид нөлөөлнө.
3	Гадаргын ус	<ul style="list-style-type: none"> - Уст цэгүүд зам барилгын ажлын үед бохирдох, усны урсацын тодорхой хэсгүүд хаагдах, улмаар тэр хэсэгт хуурайшилт үүсэж болзошгүй. - Төслийн үйл ажиллагааны явцад шатах, тослох материал гоожих эсвэл алдагдсан нөхцөл хөрс орчмын ургамлын бүрхэвчид сөргөөр нөлөөлж улмаар хөрсөнд нэвчиж, газрын доорх усыг бохирдуулна.
4	Газрын доорх ус	<ul style="list-style-type: none"> - Газрын доорх усыг хэрэглэх шаардлага гарвал тусгай зориулалттайгаар өрөмдмөл худаг гаргаж болох бөгөөд зохих зөвшөөрлийг авах шаардлагатай. - Өрөмдмөл худгийн усыг ашиглахдаа авч болох усны хэмжээг зөвшөөрөгдөх түвшний бууралтаас хэтрүүлэн олборлож болохгүй.
5	Ургамал	<ul style="list-style-type: none"> - Зам, замын карьер, замын ажлын жижиг барилга байгууламжууд баригдсан газарт, эсвэл тухайн овоолго, барилга байгууламж барьсан талбайн хэмжээтэй тэнцэхүйц хэмжээний өөр газарт ургамлан бүрхэвчийг нөхөн сэргээх ажлыг өндөр түвшинд гүйцэтгэх шаардлагатай. - Чулуу ба шороон карьер авсан газруудын нүх, овоолгыг тухай бүрт нь ашиглаад хэвийн байдалд оруулах шаардлагатай.
6	Хүний эрүүл мэнд	Төслийн үйл ажиллагааны явцад үүсэх тоосжилт, дуу чимээ, техник, тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдалтай холбоотой ажилтнуудын эрүүл мэнд, аюулгүй байдалд нөлөөлөх магадлалтай.
7	Нийгэм, эдийн засаг	Улсад болон орон нутагт тодорхой хэмжээний татвар төлөх, ажлын байр нэмэгдүүлэх зэрэг эерэг нөлөөлөлтэй байгаа юм.

**ДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ
ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ ГОЛ ЗОРИЛТ, ХАМРАХ ХҮРЭЭ**

Аливаа төслийг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны явцад байгаль орчныг хамгаалах, байгалийн нөөц баялгийг зохистой ашиглах үйл ажиллагааг зохистойгоор шийдвэрлэх арга зам, түүнд шаардагдах зардлыг хамруулан тусгасан баримт бичгийг **"Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө"** гэнэ. Байгаль орчныг хамгаалах төлөвлөгөө нь тухайн төслөөс байгаль орчинд учруулах болзошгүй болон гол сөрөг нөлөөллийг бууруулах, арилгах арга хэмжээг тодорхойлж, түүнд шаардагдах хөрөнгө зардлыг баталгаатай байлгах үндэслэл болдог.

Улаан чулуутын алевро-элсэн чулууны ордыг ашиглах төслийн байгаль хамгаалах төлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны 10-р сарын 29-ний өдрийн А/618 тоот "Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах тайлагнах" журмыг үндэслэн боловсрууллаа.

ТАВ. СӨРӨГ НӨЛӨӨЛЛИЙГ БУУРУУЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Гол сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал, төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Агаарын чанар	Төсөлд ашиглагдаж байгаа авто машинуудад утаа шүүгч суурилуулах							-
2	Гадаргын ба газрын доорх усны нөөц	Баяжуулах цөөрмийн эргэн тойронд анхааруулга, санамжийн тэмдэг, самбар хийж оновчтой газарт байрлуула*							Байгаа
		Хатуу хог хаягдлыг эмх цэгцтэй хадгалж зохих журам, БОННУ тайлангийн зөвлөмжид заасны дагуу зайлуулах арга хэмжээ авах		Ширхэг	100 000₮	-	100 000₮	2023 онд	
		Машин техникийн үйлчилгээ, засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших, шатах тослох материал алдаж асгахгүй байх		-	-	-			Машин механизмын засварын ажлыг Асфальтын үйлдвэрт хийгдэх болно
		Уурхайн эдэлбэр газрын хил хязгаарын тэмдэгжүүлэлтийг сайжруулах, олон салаа зам гаргахгүй байх							Байгаа
		Хаягдал тос, тосолгооны		-	-	-			-

№	Гол сөрөг нөлөөллүүд	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал,төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа, давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8	9
		материалыг түр хадгалан дахин ашиглагч аж ахуй нэгж байгууллагад нийлүүлэх, хадгалалт, хамгаалалтанд анхаарах							
4	Нийт						100 000₮		

ЗУРГАА. НӨХӨН СЭРГЭЭЛТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

"Улаан чулуут" алевро элсэн чулууны ордын ил уурхайн 2023 оны БОМТ-ний үйл ажиллагааны хүрээнд нөхөн сэргээлтийн ажил хийгдэхгүй болно.

ДОЛОО. БИОЛОГИЙН ОЛОН ЯНЗЫН БАЙДЛЫГ ДҮЙЦҮҮЛЭН ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Дүйцүүлэн хамгаалах зорилт	Хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал,төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд манай компани Нийслэлийн Байгаль Орчины газартай хамтран ажиллана, дүйцүүлэх хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөт ажил хийнэ.	НБОГ-тай төлөвлөлтөөр	36-р хорооны нутаг дэвсгэрт ногоон байгууламж тарих эсвэл НБОГ-тай хамтран ажиллах болно.	НБОГ-тай төлөвлөлтөөр		НБОГ-тай төлөвлөлтөөр	Намар	НБОГ-тай төлөвлөлтөөр

НАЙМ. НҮҮЛГЭН ШИЛЖҮҮЛЭХ, НӨХӨН ОЛГОВОР ОЛГОХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төсөл хэрэгжүүлэх талбайн хүрээнд болон төслийн хамгийн их нөлөөлөл бүхий бүсэд суурин айл өрхүүд байхгүй тул одоогоор ямар нэг нүүлгэн шилжүүлэлт, нөхөн олговрын ажил төлөвлөгдөөгүй болно.

ЕС. ТҮҮХ, СОЁЛЫН ӨВИЙГ ХАМГААЛАХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

Төслийн талбай болон түүний нөлөөллийн бүсэд ямар нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл ба археологийн олдвортой газар байхгүй. Төслийн хэрэгжилтийн явцад ямарваа нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл олдох үед холбогдох хууль тогтоомжинд заасны дагуу засаг захиргааны байгууллага болон холбогдох байгууллага болох ШУА-ийн Түүхийн хүрээлэнд даруй мэдэгдэж төслийн үйл ажиллагааг түр хугацаагаар зогсооно.

АРАВ. ОСОЛ, ЭРСДЭЛИЙН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

1	Болзошгүй аюул, осол, сөрөг нөлөөлөл	Урьдчилан сэргийлэх, хамгаалах арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Тоо хэмжээ	Нэгжийн зардал, төг	Нийт зардал, төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Гал түймрийн аюул	Төслийн талбайд байрлуулсан галын хорны бүрэн бүтэн байдал, аюулгүй ажиллагаанд хяналт тавих	Төслийн үйл ажиллагааны хүрээнд	Дотоод төлөвлөлтөөр			2023 онд	-
2	Хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагаа	Ажилчдын хамгаалах хувцас хэрэглэл аюулгүй ажиллагаанд хяналт тавих		Өдөр тутмын үйл ажиллагаанд			2023 онд	Хөдөлмөр хамгаалал аюулгүй ажиллагааны дүрэм, журам
3	Байгаль орчныг хамгаалах сургалт зохион байгуулах	Байгаль орчныг хамгаалах, ариун цэвэр, эрүүл ахуй, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны чиглэлээр сургалт зохион байгуулах		15хүн	15 000₮	225 000₮	6-р сард	Уурхайн ажилчдыг хамруулах
4	Нийт зардал					225 000₮		

АРВАННЭГ. ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

№	Хог, хаягдлын ангилал	Сөрөг нөлөөллийг арилгах, бууруулах арга хэмжээ	Сөрөг нөлөөллийн хамрах хүрээ	Хэмжих нэгж	Нэгжийн зардал,төг	Тоо хэмжээ	Нийт зардал,төг	Хэрэгжүүлэх хугацаа	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
---	-----------------------	---	-------------------------------	-------------	--------------------	------------	-----------------	---------------------	---------------------------------

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Ахуйн	Хог хаягдлыг ангилан ялгаж зориулалтын саванд хадгалах, СХД-ийн ТҮК-тэй гэрээ байгуулсан гэрээний дагуу зайлуулах	Төслийн талбай	-	150 000₮	-	150 000₮	2023 онд	Хог хаягдлын тухай хууль /2017 он/
2	Үйлдвэрийн	-	-	-	-	-	-	-	
3	Аюултай	-	-	-	-	-	-	-	
	Нийт						150 000₮		

АРВАНХОЁР. ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Хяналтын цэгийн байршил	Хугацаа ба давтамж	Давтамжийн тоо	Нэгжийн зардал,төг	Нийт зардал, төг	Тайлбар	Баримтлах стандарт, арга, аргачлал
	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Агаарын чанар	Олборлолт явуулж буй талбайн 4 цэгт	7-р сард	1удаа	25 000₮	30 000₮	Мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Агаарын чанарын стандартууд
2	Усны чанар	Шүүрлийн усанд 4 сорьц	7-р сард	1удаа	30 000₮	30 000₮	Итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэх	ММ5 3934:1986 Ундны болон үйлдвэрийн хэрэгцээт усны химийн шинжилгээ болон дээж авах ММ5: (150) 5667-5:2001

3	Хөрсний шинжилгээ	Объектийн орчимд	7-р сард	1удаа	25 000₮	30 000₮	Итгэмжлэгдсэн лабораторид шинжлүүлэх	ММ8 5850:2019
	Нийт					90 000₮		

**АРВАНГУРАВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨГ ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ
УДИРДЛАГА ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	Төлөвлөсөн арга хэмжээ	Урьдчилан тооцсон	Хэрэгжүүлэх хуваарь			Хариуцсан	Тайлбар
			2023 он				
			Сар	Сар	Сар		
1	2	3	4	5	6	7	
1	Болзошгүй аюул ослын үед дүүргийн эмнэлэг бусад байгууллагатай хамтран ажиллах	360 000₮				Карьер бутлуур хариуцсан инженер	Хуурай улирлын үед болзошгүй аюул болон ой хээрийн түймэр гарсан үед тус зардлуудыг ашиглана.
2	Ой хээрийн түймрээс сэргийлэх, унтраах хэрэгслээр хангах, ажиллагсдыг түймэр унтраах арга барилд сургах, гал түймэр гарсан тохиолдолд шуурхай унтраах арга хэмжээ авах, байгаль хамгаалагчид туслах	150 000₮				Компаний захиргаа	
	Нийт	510 000₮					

**АРВАНДӨРӨВ. ТУХАЙН ЖИЛИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫГ ХАМГААЛАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙГ НӨЛӨӨЛЛИЙН БҮСИЙН
ОРШИН СУУГЧДАД ТАЙЛАГНАХ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ**

№	БОХТ-ний биелэлтийг тайлагнахад оролцогч талууд	Тайлагнах хэлбэр	Мэдээллийн агуулга	Зохион байгуулах хугацааны тов	Тайлагнах зардал,төг	Хариуцан зохион байгуулах албан тушаалтан	Зохион байгуулах газар
1	2	3	4	5	6	7	
1	Нийслэлийн байгаль орчины газарт	Тайлан	Тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт тайлан	11-р сарын 01-ний дотор	-	Компаний удирдлага, мэргэжилтэнүүд	Улаанбаатар хот

2	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны Хүрээлэн буй орчин байгалийн нөөцийн удирдлагын газар	Тайлан	Тухайн жилийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт тайлан	12-р сарын 31-ний дотор	-	"Ялгуусан" ХХК-ийн мэргэжилтэнгүүд	Улаанбаатар хот
3	Нөлөөллийн бүсэд оршин суугчид буюу 36-р хороонд тайланг танилцуулах	Тайлан	Төслийн үйл явц	09-10 р сард		"Ялгуусан" ХХК-ийн удирдлагууд	СХД-ийн 36-р хорооны захиргаанд

Улаанбаатар хотын СХД-ийн нутаг дахь “Улаан чулуут”-ын уурхайн
2023 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний
хяналтын хуудас

Хянасан огноо	Шинжээч бөглөнө
Хянасан мэргэжилтнүүдийн хувийн дугаар	Шинжээч бөглөнө
Дүгнэлт	Шинжээч бөглөнө
Шийдвэрийн төсөл	Шинжээч бөглөнө
Ололт, амжилттай тал	Шинжээч бөглөнө
Дутагдалтай сул тал	Шинжээч бөглөнө
Шаардлага	Шинжээч бөглөнө

Нэг. Төсөл хэрэгжүүлэгч “Ялгуусан” ХХК-ийн төслийн товч мэдээлэл

д/д	Мэдээллийн төрөл	Утга
1.1	1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэр	“Ялгуусан” ХХК
	2. Аж ахуйн нэгжийн улсын бүртгэлийн дугаар	9011173085
	3. Аж ахуйн нэгжийн үйл ажиллагааны чиглэл	Зам барилга үйлдвэрлэл, засвар
	4. Аж ахуйн нэгжийн харъяаллын хаяг	УБ хот, Баянгол дүүрэг
	5. Захирлын нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Л.Санжаадорж Утас:99113539,70181615,70280288 yalguusanm@gmail.com
	6. Холбогдох мэргэжилтний нэр, утас, цахим шуудангийн хаяг	Уурхайн дарга Бат-Амгалан, утас: 99991127
1.2	1. Төслийн нэр	“Улаан чулуутын” уурхайн 2023 оны БО-ны менежментийн төлөвлөгөө
	2. Төслийн харъяаллын байршил	Улаанбаатар хот СХДүүргийн нутаг
	3. Төслийн ангилал	
	а. нүүрс, алт, жонш, төмрийн хүдэр гэх мэт	-барилгын материал алевро-элсэн чулуу
	б. ил уурхай, далд уурхай, шороон орд	-ил уурхай
	в. Баяжуулах	
	4. Төсөл эхэлсэн огноо	2023 оны 05-р сар
	5. Төсөл хэрэгжих хугацаа	2023 оны 10-р сар хүртэл
6. Уурхайн хаалт эхлэх огноо		
7. Хаалтын дараах зориулалт	Барилга барьж суурьшлын бүс байгуулна.	
8. ТЭЗҮ баталсан огноо	Тодотгол 2019 онд	

9. Урьд оны бүтээгдэхүүний нийт хэмжээ (дунджаар)	3689.50м ³
10. Ажилчдын тоо	24
11. Тухайн жилийн ажлын ерөнхий төлөвлөгөө	70000м ³ алевро-элсэн чулуу олборлоно. Уурхайн нөөцийн хэмжээ доошоо газрын гүн рүү ашиглах шаардлагатай учир уурхайг бүрэн ашиглаж байж нөхөн сэргээлт хийнэ. 2022 онд дүйцүүлэн хамгаалах НБОГ-тай хамтран ажил хийсэн.
12. Тухайн төсөлд хамаарагдах дэд бүтэц - замын урт - шатахуун түгээгүүрийн тоо -шатахуун агуулахын агууламжийн хэмжээ - тэслэх, дэлбэлэх бодисын үйлдвэрийн хүчин чадал г.м	-1 км хүртэл -6.5тн Хамаарахгүй

Мэдээлийг гаргасан:инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Хоёр. Төсөл хэрэгжүүлэх чиглэлээр олгодог тусгай зөвшөөрөл, дүгнэлт, лавлагааны товч мэдээлэл

д/д	Мэдээллийн төрөл	Утга
2.1	1. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /ашигт малтмал/ дугаар хүчинтэй хугацаа талбай	Ашигт малтмал ашиглалтын MV-016973 30 жил 68,0 гектар
	2. Тусгай зөвшөөрлийн төрөл /химийн бодис ашиглах/ дугаар хүчинтэй хугацаа	хамаарахгүй
	3. Химийн бодисын агуулгад хийсэн мэргэжлийн хяналтын газрын тодорхойлолт	хамаарахгүй
	4. Галын дүгнэлтийн огноо, дугаар	
	5. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын ерөнхий үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2020 он БОНХЯ-ны ер.шинжээч П.Цогтсайхан Шүүмж хийсэн БОНХЯ-ны шинжээч Д.Тэмүүлэн 2020-03 хурлаар батлав
	6. Байгаль орчинд нөлөөлөх байдлын нарийвчилсан үнэлгээний огноо, баталсан хуулийн этгээд	2020 он “Шүрэн завьяа”ХХК
	7. Ус ашиглалтын дүгнэлтийн огноо	2021 он
	8. Тухайн жилийн уулын ажлын батлагдсан төлөвлөгөөний огноо	2023 он
	9. Батлагдсан уулын ажлын төлөвлөгөөний 1.1, 1.5, 1.7, 1.9, 1.10, 1.11 дэх маягтыг хавсаргах	
	10. ТХГН-ийн тухай хууль, Гол, мөрний урсац бүрэлдэх эх, усны сан бүхий газрын хамгаалалтын бүс, ойн сан бүхий газарт ашигт малтмал хайх, ашиглахыг хориглох тухай хуулиар тогтоосон хамгаалалтын бүсийн хилийн заагтай давхацсан эсэхийг тодорхойлсон лавлагааг хавсаргах	
	11. Тухайн жилд баримтлах стандартын дугаар -үндэсний -олон улсын	MNS5914:2008, MNS 5915:2008, MNS 5916:2008, MNS 5917:2008, MNS 5918:2008, MNS 3298-90 MNS4048-88, MNS 0012-013-91, MNS 5080-2001 гэх мэт

Мэдээлийг гаргасан:инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Гурав. Химийн бодисын эрсдэл, хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө

д/д	Мэдээллийн төрөл	Утга
3.1	1. Тухайн жилд ашиглах химийн бодисын нэр, хэмжээ /кг/	Химийн бодис байхгүй
	2. Химийн бодисын эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөө	байхгүй
3.2	1. Шатах тослох материалын нэр хэмжээ /л/ агуулах байгаа эсэх	Уурхай жилд 320,23 мян.л дизель түлш, 16,01мян.л дизель масло, бусад тос масло 9,61мян.л
	2. Тэслэх, дэлбэлэх бодисын нэр хэмжээ /л/ агуулах байгаа эсэх	Тэслэх дэлбэлэх бодис байхгүй
3.3	1. Тухайн жилийн хог хаягдлын жилийн дундаж хэмжээ /кг/, /л/ - Ахуйн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ - Үйлдвэрийн хог хаягдал /хатуу, шингэн/ - Аюултай хог хаягдал	Хатуу хог хаягдал Аюултай болон шингэн хог хаягдал байхгүй
	2. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх тухайн жилийн арга хэмжээний төсөв	150,0мян.төг

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Дөрөв. Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний тухайн жилийн төсөв

д/д	Мэдээллийн төрөл	Утга мян төг.
4.1	1. Тухайн жилийн байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний нийт төсөв	4600.0
	2. Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний төсөв /технологийн зөв шийдэл/	БО-ны дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээнд ажиллана
	3. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төсөв	100.0
	4. Нөхөн сэргээх арга хэмжээний төсөв /техникийн, биологийн/	-
	5. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний төсөв	НБОГ-тай хамтран ажиллана.
	6. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах төсөв	36-р хорооны захиргаанд танилцуулах
	7. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний төсөв	510.0
4.2	1. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээний төсөв	байхгүй
4.3	1. Тухайн жилийн орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн нийт төсөв	90.0

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Тав. Мета мэдээлэл

- Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 39.1.7-д заасныг үндэслэн төсөл хэрэгжүүлэгчээс доорх хүснэгтэнд тусгагдсан төслийн дэд бүтэц, нөхөн сэргээх, дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний цар хүрээ, орчны хяналт шинжилгээний цэгэн мэдээллийг тусгасан мета мэдээллийг цаасанд өнгө будаг, таних тэмдэгээр буулгасан хэлбэрээр болон файл хэлбэрээр тайланд хавсаргах.
- Доорх хүснэгтийн мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах баганыг шинжээч бөглөнө.

Д/д	Мэдээллийн төрөл	Мэдээллийг бүрэн тусгасан эсэхийг шалгах багана
5.1	Зурган мэдээлэлд тусгах мэдээлэл 1. Тосгон 2. Дэд бүтэц (зам, өндөр хүчдэл, цахилгаан сүлжээ, шугаман хоолой, станцын байршил, хашаа, тусгаарлагч, үерийн хамгаалалтын далан, аянга зайлуулагч гэх мэт) 3. Хог хаягдлын цэгийн байршил 4. Хог хаягдлын агуулахын байршил 5. Хог хаягдлын далан 6. Химийн бодисын агуулахын байршил 7. Орчны хяналт шинжилгээний дээж авах хяналтын цэгийн байршил 8. Тухайн жилд хуулах хөрс 9. Гадаад, дотоод овоолго 10. Техникийн нөхөн сэргээлтийн талбай 11. Биологийн нөхөн сэргээлтийн талбай 12. Гүний худгийн байршил 13. Дүйцүүлэн хамгааллын байршил	

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/

Зургаа. Тухайн жилийн арга хэмжээнээс байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн дүн шинжилгээний хяналтын хуудас

- Байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсгээс доорх хүснэгтийн А, Б, В, Г дэхь багананд “тодорхойлсон”, “тодорхойлоогүй” “хамааралгүй” гэсэн 3 төрлийн хариултаас сонгож бөглөх.

- Дүгнэлт гэсэн багана дахь дүгнэлтийг байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнийн нөлөөллийн дүн шинжилгээний хэсэгт Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны мэргэжилтэн дүгнэлт гаргана.

Нөлөөллийн ангилал	А.	Б.	В.	Г.	Дүгнэлт
	Тооцсон эсэх	Нөлөөллийн цар хүрээг тодорхойлсон эсэх	Нөлөөллийн эрчмийг тодорхойлсон эсэх	Нөлөөллийн үргэлжлэх хугацааг тодорхойлсон эсэх	
6.1. Хөрсөнд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Эвдэх - Доройтуулах	тооцсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	
6.2. Гадаргын болон гүний усанд үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - Нөөцийг бууруулах	тооцсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	
6.3. Амьтан, ургамалд үзүүлэх нөлөөлөл - амьдрах орчинг хуваах - амьдрах орчинг доройтуулах - амьдрах орчинг хомсдуулах - нөөцийг бууруулах	тооцоогүй	хамааралгүй	хамааралгүй	хамааралгүй	
6.4. Агаарт үзүүлэх нөлөөлөл - Бохирдуулах - тоос	тооцсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	тодорхойлсон	

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Долоо. Байгаль хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний дүн шинжилгээний хяналт

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “А” баганана байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийн “Б”, “В”, багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөнд тусгагдсан арга хэмжээний шалгуур үзүүлэлт, хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэхэд “тийм”, “үгүй” хариулт өгнө.

Тухайн жилийн байгаль хамгаалах арга хэмжээний чиглэл	А.	Б.	В.	Г.
	Тоо	Шалгуур үзүүлэлтийг тогтоосон эсэх	Шалгуур үзүүлэлтийн хэмжих нэгжийг тогтоосон эсэх	Дүгнэлт
7.1.Нөлөөллөөс урьдчилан сэргийлэх зайлуулах арга хэмжээ	-	үгүй	үгүй	
7.2. Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	3	тийм	тийм	
7.3.Нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ - техникийн / га, эзэлхүүн/ - биологийн /га/	-			
7.4. Дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээ	-	тийм	тийм	
7.5. Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах арга хэмжээ	-	үгүй	үгүй	
7.6. Түүх соёлын дурсгалт эд зүйлийг нүүлгэн шилжүүлэх арга хэмжээ	-	үгүй	үгүй	
7.7.Байгаль орчны менежментийн удирдлага зохион байгуулалтын арга хэмжээ	-	тийм	тийм	

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/

20..... он сар..... өдөр

Найм. Орчны хяналт шинжилгээний төлөвлөгөөний хяналтын хуудас

- Төсөл хэрэгжүүлэгч нь доорх хүснэгтийг “А, Б, В, Г” багананд байгаль хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан арга хэмжээг тоогоор илэрхийлэх

Хяналт шинжилгээний дээж	А.	Б.	В.	Г.
	Дээж авах цэгийн тоо	Дээж авах цэгийн байршил	Давтамж	Төсөв /мян.төг/
Хөрс	1	Объектийн орчимд	1 удаа	30,0
Ус	1	Шүүрлийн усанд	1 удаа	30,0
Амьтан	байхгүй	байхгүй	байхгүй	-
Ургамал	байхгүй	байхгүй	байхгүй	-
Агаар	1	Олборлолт явуулж буй талбайн цэгт	1 удаа	30.0

Мэдээлийг гаргасан: инженер /Ж.Цолмон/
20..... он сар..... өдөр